

۲ دانش دریا

پژوهش

هفت پروژه تحقیقاتی پژوهشکده آبی‌ر پروری آبهای داخلی کشور به‌انجام رسید

رئیس پژوهشکده آبی‌ر پروری آبهای داخلی کشور با بیان اینکه هفت پروژه تحقیقاتی در پژوهشکده آبی‌ر پروری آبهای داخلی کشور به سرانجام رسید، گفت: ۲۴ پروژه تحقیقاتی در سال ۱۴۰۲ انجام شد و این پژوهشکده طی سه سال اخیر هفت دستاورد اثر بخش داشت که ثمره آن به بهره بردار، عرصه و بخش خصوصی بازگشت.به گزارش اقتصادسراسرآمد، محمد صیاد بورانی به ایرنا اظهار کرد: بخشی از این پروژه‌ها شامل؛ بررسی امکان پرورش تک گونه‌ای ماهی سفید در استخرهای خاکی، امکان سنجی پرورش ماهی آزاد دریای خزر در قفس های مستقر در منطقه جنوبی دریا، دستیابی به دانش فنی تولید و ارزایی کیت تشخیص بیماری سپتی سمی خون ریزی دهنده ویروسی، بررسی اثرات افزودنی پروبیوتیک بر رشد پارامترهای خونی، ایمنی، آنزیمی و میزان فلور باکتریایی دستگاه گوارش ماهی قزل آلا۲ رنگین کمانی است.وی اضافه کرد: امکان سنجی رهاسازی مستقیم بچه ماهیان سفید نژاد بهاره به نواحی مصبی و ساحلی دریای خزر، پایش جوامع زیستی تالاب انزلی (گیاهان آبی غالب، پلانکتون، بنتور، ماهی و شنگ)، بررسی بوم شناختی رودخانه سفیدرود به منظور شناسایی زمان و مکان مطلوب برای رهاسازی بچه ماهیان سفید و پروژه مقایسه شاخص های تکثیر و رشد ماهی کپور معمولی نژاد تاتا وارداتی از کشور مجارستان با ماهی کپور معمولی نژاد چینی از دیگر پروژه هایی هستند که در سال ۱۴۰۲ به سرانجام رسید.وی در خصوص دستیابی به دانش فنی تولید و ارزایی کیت تشخیص بیماری سپتی سمی خون‌ریزی دهنده ویروسی، گفت:این پروژه ۲دستاورد مهم داشت؛ نخست تولید موفقیت آمیز آنتی بادی بود که پیش از این از خارج از کشور وارد می شد که این کار با همکاری دانشگاه تربیت مدرس تهران به سرانجام رسید.صیاد بورانی تصریح کرد: مر حله دوم تولید کیت تشخیص بیماری سپتی سمی خوریزی دهنده ویروسی توسط کارشناسان این پژوهشکده در حد آزمایشی بوده‌هم‌اينک‌این پژوهشکده با انجام مذاکراتی بدنبال ارائه و انتقال دانش فنی تولید کیت به بخش خصوصی مر تبط دارای مجوز برای تولید انبوه است. وی در مورد پروژه بررسی اثرات افزودنی پروبیوتیک بر فاکتورهای رشد پارامترهای خونی، ایمنی، آنزیمی و میزان فلور باکتریایی دستگاه گورش ماهی قزل‌آلا۲ رنگین کمانی نیز گفت: این پروژه به صورت مشترک با پژوهشگاه ملی مهندسی ژنتیک کشور انجام شد.

وی بیان کرد: در این پروژه علاوه بر دستیابی به دز مناسب، افزایش معناداری در پارامترهای رشد بین تیمارها(استفاده از پروبیوتیک) در مقایسه با گروه شاهد مشاهده شد.رئیس پژوهشکده آبی‌ر پروری آبهای داخلی کشور ادامه داد: امکان سنجی رهاسازی مستقیم بچه ماهیان سفید نژاد بهاره یکی از پروژه های مورد نیاز اداره کل شیلات بود که توسط این پژوهشکده انجام شد.

وی عنوان کرد: در این پروژه خصوصیات زیستی و فیزیولوژیکی بچه ماهیان در سه وزن مختلف در محیط های مختلف آب شیرین، آب مصب و ساحلی در پای کاسپین مورد ارزیابی قرار گرفت تا میزان شوری آب و انطباق پذیری و بقای آنها در شرایط طبیعی این نواحی بررسی شود.وی تأکید کرد: طبق نتایج حاصله بچه ماهیان سفید بالای یک گرم شرایط تحمل بهتری نسبت به بچه ماهیان با وزن پایین تر در شرایط مصبی و ساحلی دریای خزر دارند. وی گفت: بر این مبنایچه ماهیانی که با وزن های یک گرم و یا بالاتر در مناطق در مصب رها سازی می شوند شرایط بقای بهتری دارند.صیاد بورانی اضافه کرد: دست‌ورالعمل فنی در خصوص وزن مناسب بچه ماهیان سفید برای رها سازی و مکان مناسب در قالب دستورالعمل فنی به اداره کل شیلات گیلان و سایر دستگاه‌های ذیربط ارائه شد.سیاست ها، اهداف و اولویت های موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور در حوزه امنیت غذایی، معرفی شیوه های نوین در تکثیر و پرورش آبزیان، تولید فراآورده های متنوع از محصولات آبزیان، استفاده از زائدات و ضایعات محصولات آبزیان در چرخه اقتصادی صنایع غذایی کشور، افزایش مصرف انسانی ماهیان کوچک‌اندام همانند کپلکا، ارتقاء بهره وی آب در آبی‌ر پروری ، مدیریت مسئولانه در صید و صیادی، کمک به حفظ و بازسازی ذخایر آبزیان است.ارائه طرح ها و پروژه های مختلف در حوزه آبهای طبیعی همانند سواحل دریای کاسپین و تالاب انزلی و سایر منابع آبی کشور جهت تعیین استعداد آبی‌ر پروری در این محیط ها و یا حفظ و ارتقای کیفیت منابع آبی و مطالعه و پایش بهداشتی و ارائه نکات و دستورالعمل ها خاص در این خصوص، اقدامات پژوهشی با همکاری سازمان دامپزشکی در خصوص کیت های تشخیص بیماری و تولید واکسن ها جهت شناسایی و راههای پیشگیری از بیماریهای عفونی و حفظ ذخایر ژنتیکی، اصلاح نژاد آبزیان و تحقیقات کاربردی در زمینه تولید غذای اقتصادی و اختصاصی و غذای زنده آبزیان بخشی دیگر از رویکردهای این مجموعه است.

تپ بزرگ و تپ کوچک در جزایر بوموسی

تپ بزرگ و تپ بزرگ دریا – ظهور کشورهای نوپدید در خلیج فارس سبب شده است هر از گاهی این کشورها که به‌دنبال ساختن هویت تاریخی، سیاسی و فرهنگی برای خود هستند، ادعاهایی را مطرح کنند که خلاف واقع و تاریخ بوده و هست، از جمله این موارد ادعای امارات متحده عربی بر مالکیت سه جزیره تنب کوچک، تنب بزرگ و بوموسی است که بارها طی سال‌های متمادی تکرار و از جانب برخی از کشورها از جمله آمریکا و چین مورد حمایت قرار گرفته است. از نکات جالبی که حمایت چین از ادعای امارات را به ذهن متبادر می‌کند، استفاده عبارت جعلی خلیج عربی به‌جای «خلیج فارس» در رسانه‌هاست، در دایرةالمعارف بزرگ اسلامی دراین‌باره آمده است: در عرصهٔ رسانه‌هانیز تا ۱۹۷۷ میلادی /۱۳۵۶ شمسی، هیچ‌گاه از نام جعلی «عربی» برای این دریا استفاده نشده بود، خبرگزاری شین‌هوا (چین) نخستین خبر‌گزارِی‌ای بود که از این عنوان استفاده کرد.

به گزارش روزنامه دریایی سرآمد، تسنیم در این باره آورده است: وجود معادن ارزشمند دریایی و زمینی کنار کشف میدان‌های جدید نفی موجب تکرار این اغاها علی‌رغم وجود اسناد تاریخی شده است. بوموسی جنوبی‌ترین جزیره ایرانی در خلیج فارس است و از این لحاظ از اهمیت سیاسی و استراتژیک ویژه‌ای بر خوردار است، اما امارات از چه‌زمانی مدعی مالکیت بر این خاک است و چرا ادعای او از سوی برخی از کشورهای غربی و حتی کشوری چون چین مورد اقبال قرار می‌گیرد؟ بررسی‌های تاریخی نشان می‌دهد که در ایجاد این ادعا، مطابق دیگر اختلافاتی که عموماً در کشورهای منطقه وجود دارد، ردپای انگلیسی‌ها به‌خوبی دیده می‌شود.

تمام جزایر خلیج فارس تحت حکومت فرمانروایان ساحلی و جنوبی ایران قرار داشتند

از نظر تاریخی بوموسی پیوستگی نزدیکی با تاریخ جزیرهٔ کیش دارد و دنباله‌رو و تابع تمدن و آبادانی جزیرهٔ کیش است؛ ولی تمام جزایر خلیج فارس از زمان‌های بسیار قدیم تحت حکومت فرمانروایان ساحلی و جنوبی ایران قرار داشتند، چنان‌که بوموسی تا انقراض حکومت جواسم تابع بندر لنگه بوده است.

در مدخل دایرةالمعارف بزرگ اسلامی ریشه اختلاف و ادعای امارات این‌طور توضیح داده شده است: در ۱۳۰۴ هجری قمری محمدمهدی ملک‌التجار بوشهری که به حکومت بندرلنگه منصوب شد، با کمک احمدخان کبابی حکمران بندرعباس و شیخ زاید بن خلیفه، شیخ بندر ابوطبی حکومت جواسم را از بندرلنگه و جزایر تابع آن برانداخت و دست آنان را از آن نواحی کوتاه ساخت. پس از این واقعه، حاجی محمدمهدی پرچم ایران را بر فراز بندر لنگه و چارک و جزایر ابوموسی و سیری برافراشت؛ ولی شیخ شارجه در این جزیره متعلق به ایران‌اقدام به استخراج خاک سرخ و فروش آن به انگلیسی‌ها کرد و چون با مخالفتی روبه‌رو نشد، به‌تدریج بر آن جزیره ادعای ارضی کرد و با استفاده از غفلت مسئولان گذشته ایران آن جزیره را اشغال کرد.

ماجرای یک‌اشغال تدریجی

جریان این اشغال تدریجی به این صورت بود که در ۲۴ ربیع‌الاول ۱۳۲۲ از وزارت گمرکات و پست به‌عین‌الدوله (وزیر اعظم وقت) اطلاع داده شد که به گزارش مسیودامبرن رئیس گمرکات بندار خلیج فارس، شیخ رأس‌الخیمه مدعی مالکیت جزیرهٔ تابع (تنب) شده و شیخ شرفا (شارجه) نیز ادعای مالکیت جزیرهٔ ابوموسی را کرده و بیرق خودشان را در آنجاها نصب کرده‌اند، حدود یک ماه بعد، در ۲۶ ربیع‌الآخر ۱۳۲۲ در پاسخ اعتراض دولت ایران نامه‌ای از سفارت انگلیس به‌عنوان وزارت امور خارجه رسید که در آن اظهار شده بود که دولت ایران دلیل‌های خود را مبنی بر اینکه ادعای آن دولت در مالکیت این دو جزیره بر ادعای شیخ شرفا (شارجه) تفوق دارد، اقامه نماید تا (از طرف سفارت انگلیس) برای دولت هندوستان ارسال شود.

یک سال بعد در ۲۸ ربیع‌الاول ۱۳۲۳ نامهٔ دیگری از سفارت انگلیس به وزارت امور خارجه رسید که طی آن اطلاع داده شده بود که بنابر تحقیقات و گزارش شخصی میجر کاکس، خبری که دربارهٔ ساختن عماراتی به‌وسیلهٔ شیخ شارجه در جزیرهٔ تنب، به دولت ایران رسیده، ابدا حقیقت ندارد. در همین نامه

اظهار تأسف شده است از اینکه «اشخاصی به‌رتبهٔ جناب دریابگی بدون اینکه قبیل از وقت متحمل زحمت شده، معلوم نمایند که آیا هیچ حقیقتی در این‌گونه شهرت‌ها هست یا خیر، تلگرافا به حکومت مرکزی اطلاع دهند که اسباب زحمت و مورث اشتباهات فی‌مابین دو دولت دوست گردد». مفاد این نامه به‌خوبی از این حکایت می‌کند که سفارت انگلیس مالکیت ایران را بر جزیرهٔ تنب (و بالتبع بر ابوموسی) پذیرفته است.

پیشنهاد موزبانه انگلیس برای ملک مطلق ایران

در خلال این مدت از طرف مقامات انگلیس چندبار پیشنهاد می‌شود که موقتاً دولت ایران پرچم خود را از جزیرهٔ سیری و شیخ شارجه از تنب و ابوموسی بردارند، تا زمانی که موضوع مالکیت این جزایر محرز شود؛ ولی شاه ایران این پیشنهاد را شدیدا رد می‌کند و به صدراعظم خود متذکر می‌شود: این دو جزیره، ملک مسلم دولت ایران است، در این صورت

حالا چطور دولت انگلیس در عالم دوستی راضی می‌شود که ما ملک طلق خودمان را به شیخ واکذار کنیم و او بیرق در آنجا بیفزارد. شما باز هم گفت‌وگو کنید و ما به‌هیچ‌وجه از حق خود نخواهیم گذشت.

اسناد تاریخی چه می‌گویند؟

دانشنامه جهان اسلام با بررسی اسناد تاریخی در رابطه با نقش انگلیس در این میان آورده است: اسناد دولتی بریتانیا نشان می‌دهد که نگرانی آن دولت در باره احتمال دست‌اندازی روسیه به خلیج فارس از آغاز قرن چهاردهم /بیستم افزایش یافته است. وزارت خارجه بریتانیا در جلسه‌ای محرمانه در اوایل تابستان ۱۳۲۰ تصمیم گرفت برای جلوگیری از تجاوز روسیه به خلیج فارس، جزایر تنگه هرمز را اشغال کند. این تصمیم در ۲۶ صفر ۱۳۲۰ /۱۴ ژوئیهٔ ۱۹۰۲ در یادداشتی محرمانه به فرماندهان استعماری بریتانیا در هند و خلیج فارس ابلاغ شد. سند دیگری از دولت بریتانیا در همان سال، اشغال مواضع استراتژیک خلیج فارس را در مقابل تهدید روسیه تأکید می‌کند، در نتیجه این تصمیمات، حکومت هند بریتانیا در اواخر بهار ۱۳۲۱، تصویب کرد که شیخ قاسمی شارجه، جزایر تنب و ابوموسی را اشغال کند.

اسناد وزارت خارجه بریتانیا نشان می‌دهد که در اواخر ربیع‌الاول و اوایل جمادی‌الاول ۱۳۲۱ /اواخر ژوئن و اوایل ژوئیهٔ ۱۹۰۳، شیخ قاسمی شارجه، پرچم خود را در تنب بزرگ و ابوموسی و در ۱۳۲۶/۱۹۰۸ نیز پرچم خود را در تنب کوچک برافراشت.

در ۱۳۲۲ /آوریل ۱۹۰۴، دامبرن بلژیکی، رئیس گمرکات جنوب ایران، دستور داد پرچم ایران را در جزایر تنب و ابوموسی برافرازند، این کار سبب اعتراض بریتانیا شد و از آن تاریخ، مکاتبات رسمی بسیاری میان دو دولت ایران و بریتانیا بر سر حاکمیت بر این جزایر و مالکیت آنها آغاز گردید. طبق این مکاتبات، بریتانیا و پس از آن امارات مدعی بود که حاکمیت قواسم بندرلنگه بر جزایر تنب و ابوموسی مستقل از دولت ایران بوده است؛ در حالی که اسناد ایرانی و بسیاری از اسناد دولتی هند و بریتانیا نادرست بودن این ادعا را نشان می‌دهند و حاکم قاسمی‌لنگه، ضابط ایران در آنجا بوده است که بسر جزایر نیز حکم می‌رانده است و حتی در جنگ با خوارج عمان به‌فرمان کریم‌خان زند، با محمدخان بستکی

سند امارات برای طرح ادعای خود چیست؟

توهم امارات متحده عربی در جزایر سه‌گانه ایران

اداره امور این جزیره‌ها، جلوگیری از رفت‌وآمد اتباع بیگانه به آنجا، اعلام تصمیم به اقامهٔ شکایت در مراجع بین‌المللی، اعزام مأمور برای بازدید از این جزایر، توقیف قایقهای بیگانه در آبهای این جزایر، و حتی پس گرفتن جزیرهٔ تنب بزرگ در دی ۱۳۱۳/ژانویهٔ ۱۹۳۵.

بر اساس اسناد دولتی بریتانیا، شیخ رأس‌الخیمه پس از تماس‌های محرمانه با ایران در ۱۳۱۳ ش/اواخر ۱۹۳۴ پرچم خود را از جزیرهٔ تنب بزرگ پایین کشید و جزیره را به ایران تحویل داد. در این زمان نماینده بریتانیا به شیخ رأس‌الخیمه اعتراض کرد و به او یک ماه فرصت داد تا پرچم خود را در تنب برافرازد و تهدید کرد اگر اقدامی صورت نگیرد آنها پرچم یکی دیگر از شیوخ خلیج فارس را در آنجا بر خوانند افراشت. در ۱۳۴۶ ش/۱۹۶۸، دولت بریتانیا تصمیم گرفت تا ۱۳۵۰ ش/پایان ۱۹۷۱ از خلیج فارس خارج شود و فدراسیونی از امارات تحت‌الحمایهٔ خود در منطقه تشکیل دهد. سه قدرت منطقه، یعنی ایران و عراق و عربستان سعودی، هر یک شماست، ای قواسم عمان»، این جمله تعارفی بیش به شد است؛ «جزیرهٔ تنب به‌حقیقت جزیره‌ای متعلق به شیخ حمید قاسمی در رأس‌الخیمه که در آن نوشته شده است؛ «جزیرهٔ تنب به‌حقیقت جزیره‌ای متعلق به شیخ حمید قاسمی در رأس‌الخیمه که در آن نوشته شده است که: «شهر لنگه شهر شماست».

در گذشته بریتانیا و هم‌اکنون امارات متحده عربی، شماست، ای قواسم عمان»، این جمله تعارفی بیش به شد است؛ «جزیرهٔ تنب به‌حقیقت جزیره‌ای متعلق به شیخ حمید قاسمی در رأس‌الخیمه که در آن نوشته شده است؛ «جزیرهٔ تنب به‌حقیقت جزیره‌ای متعلق به شیخ حمید قاسمی در رأس‌الخیمه که در آن نوشته شده است که: «شهر لنگه شهر شماست».

بازگرداندن این دو جزیره بر اساس توافق با بریتانیا بود که همچنان مسئولیت هر گونه دفاع از سرزمین‌های امارات عربی خلیج فارس را به‌عهده داشت. با اعتراض نکردن بریتانیا و تأیید نماینده آن، در جلسه ۱۸ آذر ۱۳۵۰ /۹ دسامبر ۱۹۷۱ شورای امنیت سازمان ملل متحد، توافق قانونی ایران و بریتانیا را برای بازگشت جزایر تنب به ایران به‌رسمیت شناخت. دولت‌های میانه‌روی عرب آن زمان، به‌ویژه مصر و عربستان سعودی، که از توافق‌های ایران و بریتانیا آگاه بودند، اعتراضی نکردند ولی دولت‌های تندروی عرب آن زمان، از جمله عراق و لیبی و یمن جنوبی و الجزایر، به شورای امنیت سازمان ملل متحد شکایت کردند. شورای امنیت در ۱۸ آذر ۱۳۵۰ /۹ دسامبر ۱۹۷۱ در جلسه ویژه‌ای، پس از شنیدن سخنان نمایندگان شاکیان، به پیشنهاد نماینده سومالی (از اعضای اتحادیه عرب) پرونده را منخومه اعلام کرد.

چرا جزایر سه‌گانه مهم‌اند؟

از اواخر ۱۳۳۱ ش/اوایل ۱۹۹۲ که حضور نظامی ایالات متحده در خلیج فارس قطعی شد، امارات متحده عربی درصدد گرفتن جزیره‌های تنب و بوموسی برآمد. دولت‌های ذی‌نفع در خلیج فارس، به‌سبب اهمیت جزایر تنب، مایل‌اند که این جزایر در تملک ایران نباشند؛ این در حالی است که بسیاری از مورخان و جغرافی‌نویسان متقدم اسلامی مانند طبری، مسعودی، ابن حوقل، یعقوبی، مقدسی، همه جزایر خلیج فارس را متعلق به ایران دانسته‌اند.

ارتباط ادعاهای امارات با اتفاقات فلسطین

برخی از کارشناسان از جمله جعفر قن‌ادباشی، کارشناس مسائل خاورمیانه، معتقدند دقیقاً هر بار که آمریکا اقدام به مداخله در کشورهای اسلامی کرده است، امارات مسئله جزایر ایران را مطرح کرده است و هرگاه مسلمانان در فلسطین و لبنان مورد سرکوب ماشین جنگی رژیم کودک‌کش صهیونیستی بودند، امارات به‌جای اینکه براساس تعهدات عربی‌اش به حمایت از جهان عرب بپردازد، به‌کلی مسئله فلسطین و لبنان را فراموش کرده و ادعای مالکیت بوموسی را کرده است.

